HET ZEVENDE INTERNATIONALE MALACOLOGENCONGRES
PERPIGNAN, 31 AUGUSTUS-7 SEPTEMBER 1980
congres in de zon

Als experiment werd het Zevende Internationale Malacologencongres ditmaal niet in de stad van het organiserend comité (Parijs) gehouden, maar in Perpignan, een kleine plaats in het uiterste zuiden van Frankrijk. Dat experiment was zonder meer een succes. In het historische centrum van het stadje was het congres een gebeurtenis van betekenis, de deelnemers liepen elkaar voortdurend voor de voeten (het persoonlijk contact is immers een van de belangrijkste doeleinden van een congres), het was allemaal niet zo duur, het weer was stabiel en mooi, en de aantrekkelijkste excursieterreinen waren om het zo te zeggen binnen handbereik (Pyreneeën en de kust bij Banyuls).

Het congres werd bezocht door meer dan 250 malacologen uit 31 landen, waaronder sterke delegaties uit Frankrijk zelf, het Verenigd Koninkrijk, West-Duitsland en Nederland. Ook verre landen als Algerije, Chili, Egypte, Hongkong, India, Marokko, Nigeria, Turkije, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika waren vertegenwoordigd, soms door vrij grote delegaties (USA: 12). De geografische situatie van Spanje, bij wijze van spreken om de hoek, was uitgebuit door een vrij groot aantal inwoners van dat land.

In het totaal werden in 22 vaak simultaan verlopende zittingen ca. 165 voordrachten gehouden, ten dele georganiseerd in symposia als pathologie en parasitologie, sexualiteit en voortplanting, calcium en skeletstrukturen, groei en productie, en evolutie en adaptieve radiatie. Daarnaast werden 28 voordrachten in de vorm van 'posters' (tekst, afbeeldingen en ander materiaal op prikborden) gepresenteerd en 17 aan de hand van 'posters' toegelicht.

Dat er hard gewerkt is door de deelnemers, blijkt uit de extra georganiseerde vergaderingen (E.I.S. = European Invertebrate Survey; 'Taxonomy Management' voor museumwerkers en zich verwant voelende malacologen; zeenaaktslakkenspecialisten, die altijd elkaar's kleurendia's willen bekijken, enz.). Een avond malacologische films met o.a. werkelijk heel mooie zeenaaktslakkenrolprenten (wat een woord!) trok grote belangstelling.

Op de excursies kon men kennismaken met de locale fauna en met het marien-biologisch instituut in Banyuls (Laboratoire Arago) en het landstation van dit laboratorium in de bergen (Laboratoire d'Écologie Terrestre, Haut Banyuls - met als grootste attractie levende exemplaren van het kleinste zoogdier ter wereld, het spitsmuisje Suncus etruscus). Tijdens (privé-)excursies is er zelfs een nieuwe soort zoetwatermollusk gevonden!

Het congres werd besloten met een plenaire zitting met samenvatting van de symposia (m.i. een zinloze zaak: de artikelen worden later volledig gepubliceerd en de samenhang was in de meeste gevallen zodanig dat het thema toch niet samengevat kon worden), aankondiging van het oprichten van een Spaanse malacologische vereniging (een sterk nationalistisch getint betoog!), enz., gevolgd door de huishoudelijke vergadering van Unitas Malacologica (het lichaam verantwoordelijk voor het organiseren van de malacologische congressen). Een noviteit op deze laatste dag was een aantal door het congres aangenomen moties, die doorgespeeld zullen worden naar internationale lichamen als I.U.B.S. (International Union of the Biological Sciences), I.U.C.N. (International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources), enz. Deze moties zijn van zeer verschillende aard en hebben o.a. betrekking op de kwaliteit van de wetenschappelijke malacologie, natuurbescherming en tekorten aan bepaalde taxonomische specialisten.

Het congres werd 's namiddags of 's avonds soms afgerond met een gebeuren met feestelijk karakter als recepties e.d. Het slotbanket

bleek het absolute hoogtepunt in dit kader te zijn van alle tot nu toe gehouden malacologische congressen. In een enorme historische zaal van het paleis van de Koningen van Majorca werd een inderdaad schitterende maaltijd zachtjes besproeid met drie verschillende wijnen opgediend. De toespraken stonden helaas in geen verhouding tot het culinair gebodene ... Voor belangstellenden, achteraf identificeerde ik de vis 'lotte' als zeeduivel, Lophius piscatorius.

Wat betreft de inhoud van het congres, deze was even gevarieerd als altijd, hoewel de systematiek misschien niet voldoende aan bod kwam, enerzijds door een ongelukkigerwijs simultaan verlopen van twee zittingen op dit gebied (wat totaal niet nodig was geweest), anderzins door teruglopende deelname van taxonomen.

Op de internationale malacologische congressen is Nederland in alle branches meestal wel vertegenwoordigd; op het gebied van de malacologie blazen wij bepaald ons partijtje wel mee. Dat is natuurlijk altijd voor een belangrijk deel te danken aan de Amsterdamse school (Vrije Universiteit), waarvoor ik steeds weer mijn petje afneem. Zeker een dozijn landgenoten behoort tot de vaste deelnemers aan deze voor ons toch wel heel belangrijke congressen; statig en waardig of jonger en meer bij-de-tijd, allen dragen een steentje bij. Het observeren van collega's van soms wel zeer diverse pluimage en van alle mogelijke vindplaatsen is op zich zelf al een interessante bezigheid. Misschien zal ik veel later nog eens iets in die richting schrijven, het is allemaal nog zo recent ...

Alle eer voor dit in veel opzichten zo geslaagde congres komt toe aan het organiserend comité onder leiding van de president, Dr. J.M. Gaillard van het museum te Parijs. Dat ons erelid J.G.J. Kuiper hier eveneens een rol speelde, spreekt welhaast vanzelf. Een uitstekende nieuwigheid bij het congres in Perpignan was gereserveerde parkeerruimte met speciaal ontworpen kaarten voor de deelnemers - een goede tip voor toekomstige organisatoren. Het volgende congres zal in 1983 in Boedapest in Hongarije worden gehouden onder voorzitterschap van Dr. L. Pintér.

A.C. van Bruggen